

Szegedi Kovács György

Ami megmaradt

A mi létünk kitört ablaka
egy elütött sünn
és egy széttaposott szilva között.
Milyen védtelenek is vagyunk
magunkkal szemben.
„Hit nélkül lehetetlen”...,
csak ez, ami megmaradt.
A senkik,
idegbetegek,
vakok,
végül ők nevetnek majd.

Anyuka megdobál hóval a teraszon

Négyéves voltam,
és olyan magasan voltak az emberek,
a magukban beszélő esőcsatornák.
Színe ragyogása igaz volt
kincseimnek.
Elöttem nyújtózkodott
az álmos, havas udvar,
s csak álltam a teraszon
zsebre tett kézzel,
szorosra kötött sállal,
s apró mosollyal a szám
szegletében túrtam,
ahogy pattognak szét hátamon,
sapkámon a lazára gyúrt hódarabkák;
ahogy anyuka tűz-jég tenyerével átfogja
kipirult arcomat.

Bereti Gábor

Engem az idő fogva tart

A látvány kötelén lassan ereszkedem,
régi nyarakba érkezem fiatalon,
s a régi nyarakhoz bűnös rózsavirágként
szétráncolt szemem odaöregszik

Holdfény folyosókon, csorgó levegőben, üveg göngyölegben,
foltos feketében, gólya toll fehérben, piros csőrű szélben,
átevezek éppen, partot érek éppen, könnyörvény sötétben

gyúljon fel a láng

Egy szál gyufa máglyája lobogjon, feketén olaj dübörögjön,
rongyokból fehérén kilépjen, ha kérem, nyíljon ki az ajtó,
az ajtómon belépjen

a látvány kötelét eleresztem

Zuhanjon hozzád a testem ezüstpor éveken át öregedve s
mégis szebben a hattyúk énekénél gyökerek markába szorítva
virágok poklába ha érek emlékek árnya táncoljon körül
látod emlékek árnya táncol körül

füstjük a szívemet marja

bőrömet rézláng borítja,

itt élek újra ebben a bujkáló szerelemben, ahol ölelésed
véremmel

fest piros alkonyatot az égre. Nézlek.

Combodig, melledig, arcodig érve,

karoddal a vágyam, karommal a vágyad beborít –,
íme: engem az idő fogva tart.

Vissza innen már sose térjek

Tél, fekete szerelem

Tél van. Mogorván ülnek a fákon a varjak.
Felborzolódnak a fekete tollak. Üresen, csak
elrabolt károgaikkal zúdulnak az erdőknék
a szelek.

Vér sarjad

a kitátott csőrökből, a karmos lábak kihülő ereiből.
A gallyakra gémberegett jeges hideg alól süvöltés
hallatszik, fohászkodás. Piros nyelvekbe kapaszkodik
egy didergő, zúzmarás árnyék,

az árnyékom,
e hempergő kiáltás;

jégkiáltás inog a véresre tépdesett havon.
Sóhajós selymei elveszve. All egy
meztelen test a roncsolt időben, s kinyílik benne
hosszú tuskéivel a Hold, kinyílik benne a Hold
ezüstös tükre.

Szomorúság és nevetés

látszanak benne, futkosnak összefogódzva, egy
részeg dal leng, lebeg a torkukhoz kötve. Suhogás,
zuhogás, zokogás hallatszik angyalaim tüdejéből,
angyalaim tüdejéből rázkódva ömlik a havazás.

Érted birkóznak,

érted lobognak a szelekkel tusakodó szárnyak.

Tél van kedvesem,

mert nagyon szeretlek és te máshol
keresed a nyár gyümölcseit.

Nekem nem kell már

a nyár, a tavasz se, ha földnek esem sötét
koronámmal, átsüt rajtam szárazon a szomjúság,
döfjön le az örök tél dárdás hidege, legyenek
a föltámadásé.

Csak zengem magamban

mészben megforgatott nyelvvel hófehér énekeimet,
a tél az enyém, csak ő, csak ő van itt
egyedül. A nyálam, a vérem is elissza ez az
aszályos hideg, ez a jégráncos lángolás. Hát miért?
Ezüstös fűrtökben miért ne lobbanjak föl a vihar elé.

Hiszen tőle menekül

és ömlik le csillagaival az ég.

Szemem, akár egy

ablaküveg, betörve, szívemig nyitva az út,
szálljanak be a fehér, elaszott varjak, sovány,
sirályos énekeikkel, csontig reszkettető kínjaikkal,

jöjjenek, teremjenek bennem szelíd, babonás
szavakat, pörgő juharlevelet, pihenni nem tudó
utolsó ölelést. Jöjjenek a citerás, őrült angyalok,
rokkant királyok, tetovált bölcsek. Íme. Fekszem
kiterülve a lombok taraján. Recseg fölöttem az ég.
Futnak kéken, elfutnak gyökerei a hullámmzó
homokban, a jeges hóésésben.

Miért akarlak
még mindig ily nagyon téged, kedvesem

Már tudom

Az út hullámmzó pora akár a tenger.
Lassan utolér. Félni kell
a megrepedt falaktól mert telten és éretten
bármikor kicsöppenhet belőlük a földrengés.
Morajló loccsanó
zajokkal szivárgó áradás ez
és olyan akár egy szétroncsolt nevetés
amit óvatlanul locsol közénk
egy ismeretlen. P. Cleo áll
a sűrű mégis fesztelen levegőben
a finom fakó port szitáló
szél hullámaiban a fuldoklás
dagadó hó-fényű vitorláiba kapaszkodva
és nézi a só hideg havazását
amint éppen elnyeli
egy szívként lüktető száj
nézi az elnyílt ajkak meddő szomjúságát
ahogy a kavargó örvénylő portölcser
e kötélle vékonyult szédítő tájfun
pörögve forogva eltűnik az idő torkában.
E láthatatlan remegő orsóról
lezúduló fonál köt bennünket a mához
és ez fűz minket a múlthoz
a kihűlő föld romló szellemeihez.
De egymáshoz is
és a reményhez is ez fűz.
A fény fehér szőnyegére kiterítve
fekszik a testünk. Már tudom
csak a közös élmény számít.
A többi elválaszt.

Sütő Csaba András

Hűs

én nem tehetek róla, előnt ez a feeling

vállamon félve kapaszkodó féling
tartom én, a tökéletlen vállfa

a kongó, üres folyosókon,
honnán kétirányba taláломra
nyílnak a zajforrasztó ajtók;
mint elzárt alkóv-
ban rizsszemet pergető
álmatlan törpék--- --- ---

és ki van zárva,
a(ki)² van zárva:
lehet ágya, haszna, lakosztálya
ha a gangon döngő, szanaszét
szóródó léptek visszása
a lelket megzokaszasztja ---

mint egy lassú, rikoltássá
darvuló sámántánc
a verítéket felfogják a szorgos
szolgák; az évek és a ránc

bucusz cigányok jönnek így
a meztelen fényre
szemükkel vizslatva
söntésekbe toppanva
iramodván várostól városig
ünneptől ünnepig
tegnaptól szebbnapig

mégis bízva mindörökre:
holtomiglan, holtodig.

Már hiába is hess'getném,
fülemre másznak az éhes,
hintázó dal~lamok;
a társalgás, mit magammal
– ad absur-duma –

folytatok
szűköl(köd)ő vizslaként
kuss-had a testóiban

(meszelt felirat, vagy talán olajfesték

Kutyukám! IMÁD – LAK

Én is tégedet. Marhára.)

közben árnyak jönnek-mennek
hanem jól van, igen jól,
jól van már, vége, vége, vége...
rávertünk hát ennek is az ülepére
a zongora hangja kísér (mittudoménkikit!)

Állítólag kezdődik a nyár.
– majd – majd – ha végül ráérkezem;
lesz sunshine, beach, dorbézolás,
addig színjáték, játékszín –
perfect night, (y)our time

szédeleginkább ilyenén alkalmak
zokniját felhúzza a présbefogott agy

„Itt mindenki mindenkinek köszön.”

Hát én is. Nem ismerek igazából
itt momentán senkit bár találkoztam
délelőtt? délután? kálmánkával
kvázi pertu lettem a büféssel
de igazából nem tudom mi a
bú és mi a bánat tart meg ittfelé
mert, persze, tudom, muszájból

a Nagy Vízhez vágyom, messze;

nézni az uszálytól
induló,
felfohász-
kodó huszárokat
térdig ülni benne, pacsálni a vizet,
(a rettenet sok-el sose fogy H₂O-t)
nézni a kőzárások felett el, messze;
leszarni, hogy a másik part már nem
a miénk én nem ezért és éppen azért...
a víz miatt vagyok itt, ott s bárhol...

s most itt bent
 az élesre fent fénykések
 villanó képek
 gyanánt vagdalják retinám
 belül – interglaciális –
 felrobban szembolygóm
 s a barna majd sötétté alvad:
 fekete – koromsötétté.

Vízparton szálfát
 kortalan kézzel
 indítok útnak
 Vénektől Mohácsig
 vagy kiköt a parton
 s exkuzál majd
 helyettem; a helyemben:
 „Megjöttem, bocsánat, pardon.”

A révész legifjabb
 fiaként révedek;
 átszállítom csónakostul
 a törékenyén felnőtt,
 óceánnáradó, szép keblű
 lepkelelkeket.

Szégyen és kaláka

I.

lemegyek a hengerpartra
 a hálómat kivetem
 a hálómat a hálómat
 (előre is) kivetem;

és nevetem a szörföst
 a szél felé hajolót
 ki a hullámok gálánt
 lovagjának képzelet magát

holnap hajóra szállok
 kicsiny csónakba s az árral
 a lagúnák kertjét vizslatom bár
 szemmel nehéz érteni a szagokat

fejjel előre nyitott szemmel
 – mint a hal – a korálok és kagylók
 közé úszik kezem és az igazgyöngyöt

odacsempésem hogy holnap újra megtaláljam
 tüdőprézes szalontáncban lányos zavart

tengerárban

II.

és így megyünk, száguldva
 végtelenbe nyúló ereszen
 elhajló erő;

ez a mi szavunk:
 lelkünk
 sava-borsa

hallgatja – hallatja
 fényét, szép meredélyét
 kihűlő, halódó csillagunk.

[MuLaTsÁg WeDDing anaCRONISTIC]

törpekastélyt szőttem éjjel
 éjek édes karéját
 és vártam hogy valaki
 megkeni zsírral, ölelve...
 öklelve, szegverekedve
 mint a kéz nélkül lesujtó kalapács,

és a satupad pengett nyár délután
 és elébem jött biciglivel: nagyapám.

Ő már meghalt.

És a kerékpárt
 eztán már helyette is tekerem.

Mamutként a mamutokat
 lábbusszal is, busszal is
 valahogy-sehogy: de kergetem,
 a pedált – hivatalból taposom
 esőben szélben árnyékban
 és sziporkázó, gerjedelmes,
 sugaras, csápatív napokon.

Csepregi János
Apokalipszis

fiam remélem tudod
igazán csak az számít
ami ott belül van
– köhögi rekedten
a torkában évekkkel ezelőtt
tanyát vert slájmon át nagyanyám
s remegő kezét
vádlón mellkasomnak szegezi
ujjain a percek
bábeli zúrzavarban
illeszkednek egymáshoz
szemében csillogó ragacsos
könnyek gyűlnek
ahogy hiábavaló fiatalságom
fölött mereng
bordáim között türelmetlenül
lűktetni kezd a félelem...
zavartan toporgok
igyekszem egyik lábamról
a másikra ügyeskedni
a gravitáció számára oly kedves
ötvenkilónyi jelenlétemet
izzadó tenyeremből
szökni kezd a pára
feszengek elviselhetetlenül
s érzem ahogy a lány
papírba zárt vonásai
lassan a markomba égnek
a park macskaköves sétányán talált
ballagási kép szökni próbál
s erőtlen ujjaim közül
a földre hull
szégyellem magam
mintha rajtakaptak volna
valami disznóságon
aztán nagyanyám pergamen
ajkairól halkan peregni kezdenek
a megsemmisítésemre
hivatott krisztusi szavak:

*„ha a te jobb kézed botránkoztat
meg vágd le azt és vedd el magadtól
jobb néked hogy egy vesszen el
tagjaid közül semhoggy egész tested
a gyehennára kerüljön”*

fiam remélem tudod
csak az számít ami ott belül van
kezd rá nevetve
a szobába lépő nagyapám
orrából zavartalanul
embereseket szív
rágyújt valami régi nótára
s mindent betölt
a nyitott foghíjas szájából
áradó pálinkaszag

Péntek óta fáj a fogam

– gyerektárs svéd hagyományok szerint –

reggeli közben az asztalnál
nagyanyó csak nyammogott
száraz ajkain végtelenül lassan
reszelte az aranyszínű pirítósokat
olyan mint egy félelmetesen
nagyra nőtt meztelencsiga –
gondoltam s már láttam is
magam előtt ahogy a kert salátáit
pusztítja rettenetes igyekezettel
apu hitelen hozzám hajolt
fülembé súgta mérgesen:
– Majd nem vigyorgsz annyira
ha te is megismered azt a helyet
ahol nagyanyád új fogsorát készítik
elborzadtam
anyu a kávéscsészéje mögül
riadtan nézett a szemembe
majd két korty között megállapította:
– A fogorvoshoz csak bátorság kell
aztán zavartan nevetgélni kezdett
nagyapó kockás nyári-pizsamában
és mackós házipapucsában

– amit még tőlem kapott karácsonyra –
álmosan csoszogott a nappali felé
ránk se nézett, miközben prófétai hangján
belemordult a vasárnap délelőttbe:
– Látod kisfiam a sok édességnek
most meglett a böjtje!
s már indult is tovább méltóságteljesen
a vitrinben őrzött érmegyűjteménye felé
egyedül tízéves nővérem hallgat bölcsen
feldagadt képemet fürkészi
szemtelen vigyorában nyoma sincs
részvétnek

felém kacsint kárörvendőn
lassan felhúzza rúzsozott ajkait
hogy vérszínű ínye egészen kilátsszon
ő tudja egyedül, mi vár rám a fogorvosnál
neki már két éve fogszabályzója van

Benyhe István

Pontos mérés

Május elseje volt. A régi vurstlivilág halálos ítéletét ilyenkor minden évben átmenetileg felfüggesztették. Aztán másnap újra érvénybe léptették, és ez így ment már hosszú évek óta. A Népligetben, a Mutatványos téren ilyenkor minden mozgalmas volt. Kinyitott a még éppen működő dodzsem, a dobozdobáló és a céllövölde is. A bódékon már itt-ott meglazultak a deszkák, festék pedig már mutatóban sem volt rajtuk. A Nagyvendéglő kertjének árnyas fái alatt ma friss sört csapoltak. A májusi napfény, a bekapcsolt díszletek, az épülő új világ nagyszerűségét hirdették. Lázár, Peti és Zoli, a három tízéves fiú, a körhinta alatt állt. A hintától nem messze, de a látványosságoktól meglepően távol, egy fa mellett, magányos, fehér orvosi mérleg, amilyen az iskolaorvosnál is van. Mögötte nénike üldögél egy sámlin, fekete nagykendőben, a mérlegen felirat: *Pontos mérés. 20 fillér. Hadi özvegy.* A fa mögül előlép egy barna zakós, borostás ember.

– Mérjen meg, legyen szíves!

A nénike feláll, keze gyakorlottan tologatja a kisebbik súlyt. Nyolcvanegy kiló negyvenhárom deka.

– Felírom egy papírra? – kérdezi. Az ember int, hogy nem szükséges. A kezébe csúsztat egy ötvenfillérest, és nagyon siethetett, mert nem várta meg a visszajárót. A néni nem futhatott utána, mert újabb kuncaft érkezett. Mogyóroszínű, átizzadt hónaljú ingben, zakóját a vállára vetette. Szó nélkül ráállt a mérlegre.

– Ez a Szántó apja a Kolóniából – súgta Lázár a többieknek.

A Mutatványos téri bábszínház színpadáról lógó vörös papírzászlók előtt már felsorakozott a Ganz gyár munkásénekkara, az Acélhang. Felhangzott a dal: *Itt van május elseje, elseje. Énekszó és tánc köszöntse...* Még tartott a dal, amikor újabb három férfi érkezett, és mind méretkezni akart. Szépen sorba álltak. Megállt a hinta, a láncon a székek üresen himbálóztak.

– Megyünk egy kört? – kérdezte Peti.

– Ugyan, senki se megy rajta, egyedül unalmas – mondta Zoli, de azért vágyakozva nézett a magasba. A hintás, Muki úr, biztatta őket, jöjjenek, fiatalurak, csak egy forint! A gyerekek tanakodtak, a pénzüket számolgatták.

A mérleg előtt már tucatnál is többen várahoztak. Néhány ismerős anyuka is közeledett. A gyerekek nem értették. Furcsák ezek a felnőttek, van olyan jó méretkezni, mint hintázni? Azért, amikor Muki úr fél áron is hívta őket, Peti nem tudott nemet mondani. Fent hátravetette a fejét, homorított, behunyorgott a napba és repült, repült önfelédten, pedig egy kicsit zavarta, hogy a hintára kötött sok piros szalag ott repkedett a szemé előtt, csapkodta az arcát, eltakarta a napot. Akkor lenézett és látta, hogy az Acélhang tagjai befejezték az előadást, az ünnepi szónok pedig fellép a bábszínpadra. Aztán fordult a hinta, és látta, hogy a poros makadámúton és a fűvön át is, a bábszínházat megkerülve, tízesével jönnek az emberek a körhinta felé. Mire megállt a hinta, legalább szá-

zan álltak a mérleg előtt, és a Mutatványos tér felől meg csak jöttek, jöttek. Muki úr egyre biztatta a sorban állókat, menjenek egy menetet, de valahogy mindenkinek nagyon fontos volt, hogy megtudja, mennyit is nyom valójában. Csak mosolyogtak a kezeit tördelő, egyre aggodalmasabb Muki úron, és széles mosollyal várták, hogy sorra kerüljenek. A három fiú megkerülte a hintát és a céllövöldékhez tartott, amikor a sötét Pobeda a mérleghez kanyarodott. Autó a ligetben? Kíváncsian visszafordultak. A mérleg körül a sor körre alakult. Lázár az emberek közé akart furakodni, hogy megnézze, mi történik, amikor keze egy ismerős vasmarok szorításába került.

– Egy szót se, csak gyere!

Apja volt, aki anyával és a kishúgával sétálgatott, amíg ő a barátaival hintázni indult. A szorítás nem enyhült, sőt, apja egyre nagyobbakat lépett, és Lázár futva is alig tudott lépést tartani vele. A Pobeda gázt adott és elindult a Nagyvendéglő felé, hogy kikanyarodjon a főútra. Az emberek szétszéledtek. Lázárék is hazaindultak. Szó sem esett többé a hirtelen véget ért ligeti délutánról.

Egy év múlva, a délelőtti felvonulás után, apának nem volt kedve újra a ligetbe vinni a családot. Lázárt elengedte, hogy odabiciklizzen és kipróbálja a céllövöldét. Az út a körhinta mellett kanyarodott. Muki úr, az öreg hintás szomorúan támaszkodott a vasoszlophoz.

– Már nincs hinta, fiatalúr, kitört két fog a fogaskerékből. Így nem lehet repülni. És ilyen kereket már senki sem készít. Menjen az elvarázsolt kastélyba, minden vurstliban az zár be utoljára.

Azzal hátraballagott, a kis faházhoz, ahonnan a villanydrót vezetett a hinta motorjához. Lázár megnyomta a pedált, megkerülte a bódét, hogy kijusson a Mutatványos térre a céllövöldékhez. Egy kicsit elcsodálkozott, amikor meglátta a bódé falához lakatolt rozsdásodó orvosi mérleget, de aztán arra gondolt, hogy ha a céllövölde már bezárt is, az elvarázsolt kastély várni fogja.

Novák Valentin

A vörös angyal

Homokvihar kerekedett. A Szahara vörös algával festett homokszemcséi kavarogtak mindenütt, mielőtt vörös gyűrűkben ömleni kezdett volna az eső. Távolból a sivatag szeplős arca bontakozott ki. Mintha légi felvételtől látnánk, hogyan változik ez a homokorca a tomboló szél vésőszerű csapásai alatt. Az arc egyre közelebb vándorolt, akár egy bucka. Egyre közelebb, mígnem betöltötte a látómezőt. Körvonalai vibráltak. Aztán kettészakadt, mintha papírlapot tépnének két felébe, cakkosan. Majd megint összeállt. Már csak néhány szemcse kavargott a levegőben. Szeplők voltak ezek, homokszeplők egy ornyergen. A porfátyolon már két helyen is átütött az ég kékje. Szemek voltak ezek, nagy, azúr szemek. Aztán vörös gyűrűkben ömleni kezdett a sivatagi eső. Szakadatlanul omló hajcsigák voltak ezek. Egy csodálatos és nyugodt fejecske. Egy kislányos arcocska. A sivatag viharának gyermeke. Egy törekeny látomás, ami lehet, a következő napon már nincs is. Odagördült mellé... És mosolygott... Mosolygott rendületlenül, bár mintha ebbe a mosolyba belekeveredett volna egy kis aggodalom. Talán szólt is, mert mintha tátogott volna, de a hangok nem értek el hozzá. Azt várta, mikor tárja ki szárnyait ez a békességes, angyali lény, amit a rosszullét homokvihara szült, s ami most az egyetlen szemmel tapintható megfoghatatlan. Úgy érezte, pillanatra együtt lebegnek. Mintha körbeburjánzotta volna... De nem akadt szárnyakra... Az angyal egy széken ült. Ettől a tényről persze

könnyedsége és törekenysége egy csöppet sem csorbult. Aztán észrevette, ennek a széknak kerekei vannak. Két hatalmas, drótküllős kerék, s két kisebb. Az angyal kecses, szintén szeplős, de láthatólag gyenge karjaival megmozdította a nagyobb kerekeket, s a szerkezet tétova lódulásokkal elindult a semmibe. Mert a vörös angyalon kívül nem volt ott senki és semmi, csak valami tejfehér anyag avagy anyagtalanság, s az átkiabálhatatlan, átsuttoghatatlan csönd. A vörös angyal utolsó mozdulata még odaférfőzött lankadó tudatához... Az isteni lény, a sivatag szülötte, e kerek kerub hajtás közben – válla fölött – visszanézett, hogy aztán teljesen elenyésszen e habkönnyű világban... Feküdt a parkolóban... Az erősödő szirénahangra galambok rebbentek szerte ...

Mikor harmadnap, a klórtól nyomasztó kórteremben föleszmélt, s félkaréjban családja megszokott fizimiskáit látta, cserepes ajakkal rebegette: ho-hol van, ho-hová lett... Hol van a vörös angyal? Az örömből lábadt szemek zavartan keresték a választ más szemek hunyorításában, csippentésében, kerekedésében, de csak értetlenséget találtak.

– Miféle vörös angyal, apus? Az ápolónő szőke... Miféle liezonja volt álmában, öreg csont?

– A vörös angyal, aki... aki visszaküldött...

Itt becsukta szemét, s elaludt...

A vashíd percenként megrázkódott. Hol az alatta átrobogó, szélvész-szel versengő expresszvonatok, hol a tolató gépek s az egymásnak döndülő ütközők rezgését vette át. Rázkódott, mint egy könnyeivel küszködő bumfordi kamasz leány, aki egy helyben maradásra kárhoztatott, míg a legcsodásabb paripákon vágtaztak el előtte a legnyalkább huszárok. Messzebről, valahonnan az állomás peronjai felől, krampácskalapács dalolt bele a tatattatap, tatattatap pályaudvari alapritmusba. A vashíd távolabbi feljáratánál mintha villám csapott volna le... S e fényszikra-csattanás közepéből egy jelenés bontakozott ki. A tejfehér füst egyre csak gomolygott... Erősen szorította a híd vastraverzét. Haját szétzilálta a szél. Előrelendült, de pányvakarjai a korláton tartották a zuhanásra eltökélt testet. Szoknyáját derékig hajtotta egy pajkos-kíváncsi fuvalat. Nem igazíthatott rajta. Csípőjére ragadt. Nagygon félt, bár tudta, nem tarthat soká. Húsz méter magasan, ha lehetett. Két másodperc. Aztán szálkás talpfák, zúzalék kő, s a végtelenbe akadó sínpár. Az utolsó felvonás díszlete. Tizenegy napja vetélt el. A gyerek apja három hónapja veszett a semmibe. A szülei tavaly zuhantak szakadékba egy krétai nyugdíjas nyaraláson. Harmincegy éves volt. S betelt a pohár... Elege lett. Pontosabban megérett az elhatározás. Amikor a porontyot, a már-már ember alakú, halott férget meglátta a WC-kagylóban, amint zubog véres tagjaira a víz, döntött... Túlérett a pillanat, s mint plötyyed, legyeknek szagló gyümölcs, ideje lehulljon.

A villanymotoros kocsi egyenletesen közelített. A vörös lány tejszín karjain, mintha vihar lenne a sivatag fehéren izzó ege alatt, homokszeplők kavartak. Szemében buckák és dú-

nék távlati, melyekre egyenletesen záporoz az enyhet adó, algáktól piros eső...

Oldalra nézett. Láttá... Láttá, hogy közelít... Kérlelhetetlenül, mint a forgószél, ami magába gyűrűz mindent, még a legeltökéltebb akaratot is. Lépett volna, dúlt volna. De nem bírta. Tán ujjait odahegesztették az acél-szegecsek közé? Pedig milyen borzalom, a híd másik feljáratában megjelent egy rusnya szörnyeteg. Négy feje egyetlen nyakból szökött elő. Teszte embriószerű, s maga mögött egy hosszú, nyalkás tömlőt húzva négykézlábolt felé. Ugrani, ugrani! Szemből a megállót hanyagoló intercity vágtazott. A reménytelenül szerelmes híd fölzokogott. *Vonat halad át... Kérjük utasainkat a harmadik vágánynál ugorjanak...* Mindenki ugrik... Csak ő nem... Olyan ott a hídon, mint egy X-elem, mint egy vaskori megfeszített, acéllá merevedett izmokkal, elfáradt anyagú lelkével, a soha fel nem támasztás biztos tudatával...

– Mit csinál? Mit akar? Elment az esze, s a visszaúton eltévedt?

– ...

– Ne tegye! Van ennek értelme?

– ...

– Jöjjön le onnan, szépen kérem...

– Tapossa szét a székével! Tapossa már szét! Nem látja, szétmarcangol minket. Mind a négy feje vérszomjas!

– Hölgyem, miről beszél? Csak ketten vagyunk.

– Tapossa szét! Tapossa már! A lábába harap *apámfejevel, fiamfejevel* meg rám vicсорít!

– Nyugodjon meg. Tényleg csak ketten vagyunk itt, meg a szél nesze a magasfeszültségű kábelek között... Nem jön le?

– Nem... Ugrok!

– Ugrik? Hová? Már elment a vonat. Lekéste.

– Nem baj! Ugrok a helyére.

– Ugorhatok magával... Csak le kellene jöjjön, hogy föltegyen a korlátra!

– Ez biztosan csapda! Megragad...

– Megragadom... Persze... Az erős karjaimmal megragadom, s míg meg nem öregszi, szorítom...

– Miért ugrana? Jól megvan, nem? Nincs semmi baja. Különben is, menjen a dolgára, szimuláns!

– Szimuláns?

– Igen! Az! Mit keres itt, ahová negyvenkét lépcső vezet mindkét oldalon? Fölgurult? Vagy felhozta a vállán a szekerét?

– Nem is akar meghalni, ha sértegetni is képes... Még van némi köze az e világhoz... Jöjjön le inkább, s tegyen a korlátra, beszéljünk ott!

– Nem teszem! Guruljon vissza a sístergő múltjába, maga látomás... Jaj, ott jön megint! *Anyámfeje* beleharap a vádlimba... Jaj, tapossa el!

– Ketten vagyunk. Gyógyszert vett be?

– Ne jöjjön közelebb, mert kivettem magam!

– Vesse, ne zavartassa magát! Azzal fenyeget, amit úgyis megtesz? Na?

– Mit nyaggat itt engem?

– Nem gondolja, azért jöttem épp erre, hogy rám nézzen, végigmérjen a csillogó-villogó, metálfényű kocsimban, nézze, még indexelni is lehet vele, a „nincs semmi bajom” közepette – és elgondolkozzon?

– Min? Már mindent eldönt...

– Azon, hogy mindig akadnak nagyobb nyomorok... Képzelve, még nálam is vannak nyomorultabb férgek a földön...

– Ne közelítsen!

– Csak a szoknyáját...

– Mit akar tőlem? Utolsó galacsin vagyok, akit mindenki elhagyott, volt, aki a másvilágra költözött előlem, mások csak a bolygó túlsó féltékéjére... De mind kísért, mind... Nincs nagyobb nyomor az enyémnél... Ééértii? Nincs és nincs!

Zokogott... A távolba meredt... Együtt rázkódtak vállai a híddal. (Alul egy tehervonatból fát pakoltak, hogy egy kedves kandalló bendőjét megtömjék e szálkás étekekkel. Egy kedves kandallóét, amit egy mintacsalád majd körbeül.) De kezei ezen a térfélen tartották, mintha a végtagjai lennének az egyedüli szilárd elhatározás, amivel még bír... Lehúzta a fennragadt szoknyát a lány anorexia rágta lábára... Aztán egy *maga tudjá*-t hagyva a levegőben, tovagurult. Csak akkor nézett a távolodó irányába, amikor a motor zümmögése elenyészett. A vashíd másik feljárdatánál mintha villám csapott volna le... A fényszikra-csattanás közepében egy jelenés tűnt el. A tejfehér füst percekig gomolygott... Óvatosan leguggolt a korláton, s a jéghideg vasat minden eddiginél göcsösebben markolva, letette egyik lábát a vasbeton járófelületre. *Negyvenkét lépcsőfok* – mormolta magában... *Negyvenkét lépcsőfok*... A drótháló szitáján keresztül még látta, ahogy a peron kavicsal toldott folytatásán ott gurul egy metálszínű elektromos kocs, maga mögött sivatagi port kavarva...

Korán ébredt... Rosszul aludt. Cudarul fájt a háta, s bár nem szokása a zabálás, előző nap elcsapta a hasát. Rélmálmai voltak. A legszörnyűbb mind közül a szüléses. Nem is volt baj az álombéli vajúdással, de iszonyatosan sikeredett az álomfilm kulcsjelene- te, mikor először kézbe kellett volna

vennie a babáját. Nem bírta el. Nem bírta el a gyermekét. Itt el is szakadt a celluloid... Keserű szájjal feküdt, s a plafont bámulta. Mellette a széken az előző este gondosan kikészített ruhadarabok. Neki nem lehet... Már harmincéves. Nem, nem a kora miatt. Hol bírna el egy ilyen gnóm szervezet egy akkora megterhelést. Az új élet mindent akaró rohamát. Az orvos hamar lebeszélte, amikor egyszer az életében felbuzdult, hogy mégis megpróbálja... Igen, az életben sem lenne képes a gyermekét megtartani. A valóságot álmodta... Föltápáskodott az ágyban. Odahúzódzkodott a szélére, s rácsúszott a szobában használatos görszékre. Anyaszült meztelenül fészkelődött a karfák között. Meg-megborzongott, mikor a kocsi hideg fémváza a bőréhez ért. A nagy, szobai asztalt, lassú karmozdulatokkal hajtva a kocsi, megkerülte, s benyomta a fürdőszoba küszöbétől megszabadított ajtaját. A kádba üggyel-bajjal mászott bele, úgy csimpaszkodva a kocsi, mint lomha lajhár a fél órája maga mögött hagyott ágba. A vaskád zománca – jégverem. Lúdbőrzött egész teste. Mire megkaparintotta a zuhanyrózsát, ami rossz irányban esett, majd kihűlt. Végül zubogni kezdett a meleg víz vézna tagjaira, a jóleső érzés alighanem félálomba ringatta...

A bevásárlóközpont pultjai között suhant. Néha, titokban persze, versenyre kelt a görkorcsolyás árufeltöltőkkel, de azok fürgébbnek bizonyultak. A pultoknál mindent a kocsi hátuljára akasztott kosárba tétetett. Már vagy két órája vásárolt. Nem is vásárolt, csak nézelődött. Nem volt neki annyi pénze, hogy két órán keresztül *sopingo*ljon, ahogy itt a fővárosban mondani divatos. Egy bizonytalan érzés kerítette hatalmába. Pontosan

olyan érzés, mint ami a kisládalattin is, amikor az a borzalmas eset történt. Hazatelefonált a barátjának, nincs-e valami baj. De az megnyugtatta – minden a legnagyobb rendben. Aztán közeledett a kéregvasút. S csak azt látta, hogy az egyik, fiatalok csoportozta társaságból kizuhan egy lány, egyenesen a sínekre. Ecsetelhetetlen sikoltás, aztán a csontok és inak kiheverhetetlen ropogása. Fehér szoknyaruhájára is jutott a lány véréből... Órákig állt a forgalom. Ő begurult egy sarokba, és ott zokogott. Senki nem törődött vele... A tehetetlenség dühe végigszagatta kislábujjától feje búbjáig. Még a haja is szikrát vetett... Aztán jött az öreg, meg a másik lány a hídon. Azokat is érezte. Megfoghatatlan ködgomolyba burkolódzott ilyenkor. A fejében meg mintha sivatag lenne, ahol végigsöpör a száraz, márványt csiszoló szél. Mikor kitisztul, már ott is van a valóság kellős közepén. Véres öllel, egy mellkasát szorongató, levegőért kapkodó öreggel, egy hallucináló öngyilkosjelölttel...

Bekanyarodott az üdítő sorra. A legócskább lötytyöket kereste, amit még elbír a „költészet”. Az egyik raklap mögül lábak meredeztek elő, s egy vér folyócska kígyózott a tükörre fényesített padlón. Megállt a magatehetetlen test mellett. A nő szeme fennakadva. Melle erősen hullámozott. Vérrel elegy magzatvíz zubogott a lába közül. Nyögni sem bírt... Gyorsan ipszilon-kanyart vett, s a legközelebbi alkalmazotthoz gurult...

Úgy gondolta, meglátogatja a nőt a kórházban. (Az öreget annak idején már nem érte ott.) Három nap múlva elhatározásra jutott – bemegy. Azóta kétszer is gyermekkel álmodott. S egyszer mintha megbírta volna, de akkor

hirtelen felébredt... Az álmoskönyvek mindenféle hülyeséget írtak. Érezte, oda kell menjen, ez az ő rendelése. Az asszony fakó arccal, kimerülten ugyan, de mégis boldogan ült az ágyon. Őlében az újszülött elégedetten szuszogó feje. A parányi emberlány száján tejcsík szivárgott. Amikor betolta maga előtt a csapóajtót, úgy érezte, mégsem kellett volna idepofátlankodnia... Egy idillt az ő szálnalmas látványával elrontani... A mama rávetette tekintetét, csippentett szemével, s jelezte, nyugodtan menjen közelebb. Az orvos már felkészítette erre a szokatlan vizitre. Nem volt benne viszolygás. Inkább csak kíváncsiság... Beszélgetni kezdtek. Őszintén, komolyan, néha könnyeket törülgetve. Még négyszer jött el, négy egymást követő napon. Mindig hozott valami ajándékot. Nem tudta, miért, de úgy érezte, ennyivel tartozik ennek a családnak. Soha nem találkozott egyetlen rokonnal sem. Az utolsó napon megtudta, nincs is kivel találkozzon... Úgy határoztak, ő lesz a

kislány keresztanyja... Másnap szájában édeskés ízzel ébredt... Ereje teljében lévő nő volt álmában, aki gyermekét nemhogy megbírta, de a levegőbe is kidobta, s a boldogan göcögő lurkót gyengéd, ám erős kezeivel újra és újra elkapta a gravitáció zabálni kész pofája elől...

Az öreg a kert diófája alatt szendergett egy hajzsírfoltos nyugágyban. Arcán üdvözült mosoly. Szavakat kerékkített, de némán, nem értette senki. Kicsit odább lányai beszélgettek:

– Megint a vörös angyalt hívhatja... De ki lehet az?

– Biztos a rokkant csajra gondolt apus, aki kihívta a mentőket. Ki lehetne más?

– Meg kellene keresni, végül is sokat köszönhetünk neki...

– Keresd, én nem megyek! Engem borzaszt a gondolat!

– Igazad van, hagyjuk. Fogalmam sincs, mit mondanék neki...

Sándor Zoltán

A zsilett útja

I.

Mutató- és hüvelykujjammal gyengéden megszorítottam a nagyapámtól kapott zsilettet nadrágzsebemben. Közvetlenül a felszállásom előtt nyomta a kezembe, mondván, hogy ezentúl majd szükségem lesz rá. Végigsimítva ujjaim csupasz államom, aligha tudtam egyetérteni vele, az ajándékot ennek ellenére hálásan megköszöntem és a zsebembe csúsztattam. Alighogy helyet foglaltam a zsúfolt kocsiban, a szerelvény elindult.

Szótlanul morzsolgattam zsebemben a zsilettet, közben lopva utastársaimra összpontosítottam a figyelmemet. Lesütött szemük és testbeszédük láthatatlan látomásokkal úzótt szüntelen küzdelmekről árulkodott, olyan harcokról, amelyet valamikor, valahol Don Quijote folytatott a szélmalomokkal, vagy amelyet az adott percekben én folytattam az egyedüllétemmel. Annyira egyedül éreztem magam, mint a magzat az anyaméhben. Ez korábban sohasem zavart különösebben, hisz egyedül születtem és egyedül is halok meg, mint mindenki más, ez normális, mondogattam sokszor, ha valaki netán az elkülönülésre ösztökélő hajlamom miatt neheztelt volna rám, de azokban a pillanatokban megkérdőjeleztem, vajon normálisnak tekinthető-e az, ha valaki a fent említett két pillanat közötti idő legjavát is egyedül tölti el. Az ember társas lény, jutott eszembe egy ógörög bölcs állítása, de ez aligha tudta eloszlalni a kételyeimet, feltételezéseim szerint ő is egyedül volt, amikor erre ráébredt.

Fürkésző tekintetem megakadt egy apácán. Semmi különlegeset nem észleltem rajta, csak a tarkabarka tömegben szemet szúrt az öltözéke. Nem lehetett nem észrevenni. Néhány percig bambán bámultam belé, majd visszamélyedtem gondolatvilágomba. Nyilván mindörökre elfelejttem őt, ha később, már megérkezésünk után, az állomáson, meg nem szólít.

– Melyik kaszárnyába igyekszel?

A váratlan kérdés hallatán egy pillanatra megtorpantam.

– Annyira lerí rólam, hogy hová megyek?

Mosolyogva bólintott. Csak akkor vettem tüzetesebben is szemügyre. A fekete lepel finoman sejtetni engedte kívánatos testének körvonalait, nem lehetett több harmincnál. Néhány másodpercnyi megilletődöttség után, elárultam neki úti célomat.

– Akkor gyere velem – mondta –, én is abba az irányba megyek. Igaz, az út kissé körülményesebb lesz, mint máskor lenne, de még ha el is magyarálták, hogyan tudsz eljutni a titokzatos dombra, most nem sokra mérsz vele, mivel a város központjában tüntetés van, ami miatt egyes járatok szünetelnek.

– Miféle tüntetés?!

– Ahogy az imént hallottam, az egyetemistáknak egy nagyobb csoportja felemelte hangját az aktuális politikai helyzet ellen.

Egy szót sem szóltam, csak némán követtem. Negyedóra gyaloglás után megálltunk egy városi buszmegálló előtt. A jármű percekben belül megérkezett. Megkapaszkodtam az egyik rozsdás csőben a fejem felett, bár erre aligha volt szükség, hiszen az összetorlódott testhalmazban még ha akartam, akkor sem tudtam volna eldőlni, és az összefirkált ablaküvegen keresztül az ütött-kopott házakat és lepukkadt tömbépületeket számlálva, szurkoltam, hogy minél előbb érkezzünk meg. A gatyarohasztó melegtől, az izzadságszaggal átítatott pállott levegőtől és a bűztől ugyanis minden tagom viszketni kezdett, a rosszullét és az ájulás környékezett. Idegességemben ide-oda hadonásztam, az egyik testrészemtől a másikig csapkodtam karjaimmal. A viszketettségemmel való elfoglaltságomban észre sem vettem, mikor és hogyan került újdonsült barátom a közvetlen közelembe. Az egyre több, ki tudja, mi minden elől menekülő, egymást lökdöső-bökdöső utas annyira hozzányomott a nekem háttal álló *hajadonhoz*, hogy már szinte teljesen összetapadtam, eggyé váltam vele. Az ösztönszerűen duzzadni kezdő hímvesszőm pontosan a fenékvágásához került a puha anyagból készült lenge egyenruha alatt. A kellemetlen állapot leplezése céljából bal tenyeremet az apáca fátylára fektettem, s amennyire csak tehettem, eltoltam őt magamtól, míg jobb tenyeremmel, azzal a szándékkal, hogy *megigazítsam* az okvetetlenkedőt, a zsebembe nyúltam. Mielőtt azonban megvalósíthattam volna elképzelésemet, az apáca váratlanul hátrakanyarította fejét.

– Igen? – vetette rám kérdő tekintetét, és csillogó szemgolyóival egyenesen az enyémebe pillantott.

Zavaromban megköszörültem a torkom.

– El... Elfogadod tőlem ezt ajándékként...? Nem nagy valami, és tudom, hogy béna ajándék, de most... – dadogtam.

Tündöklő arcára egy sejtelmes mosolyt varázsolt és kinyújtott tenyeremből elvette a zseletet.

– Köszönöm – mondta hálásan, és markába szorította ajándékom. Egy pillantást vetett az ablaküveg felé, majd halkán a fülembe súgta: – Megérkeztünk.

Leszálltunk a járműről, megvártuk, hogy továbbmenjen, majd útvezetőnőm kinyújtott ujjával az úttest másik oldalán magasodó kaszárnyára mutatott.

– Ott lesz a lakhelyed az elkövetkező egy évben.

– Igen – sóhajtottam.

– Fel a fejjel! – veregette meg a vállamat. – Hogy hívnak?

Megmondtam neki a nevem.

– Remélem, hogy összefutunk még valahol – jegyezte meg búcsúzóul, rám kacintott és elment.

Én meg csak legyökerezetten álltam egy helyben, és akár egy obszcén fajnókó, epedezve vizslattam távolodó fenekét. Az utolsó szépet, mielőtt bementem a számomra előlátott zárdába.

II.

– Hi...deeg? – dübörgött elmémben az ütemesen szótagolt és halkán fülembe súgott kérdés. Az acélpenge jéghideg, hátborzongató érintésére ébredtem fel. Éle az ádámcsutkámra nyomta, még nyelni sem tudtam. – Hideg? – ismételte meg kérdését a szuronykés markolatát szorongató sziluett.

A váratlanul ért ébresztéstől és az ijedségtől jó néhány másodpercre volt szükségem ahhoz, hogy felismerjem. Hirtelen azt sem tudtam, hol vagyok és hogyan kerülök oda, az elmémben összekuszálódott álmok, vágyak és rég múlt időket idéző események közé villanásszerűen hömpölyögtek be az utóbbi napok történései: a folyamatosan átminősülő, de soha meg nem szűnő tömegingerlő rítusok, mint szemelvények az emberiség kiapadhatatlan számú ötlettel szolgáló *Ragályok, téveszmék, tévhitek* című, befejezetlen és befejezhetetlen, állandó újraserkesztés alatt álló fő művéből; a családtagjaimmal és másnapos barátaimmal közel egy hónap utáni első találkozásom; valamint az eskütételem, ami miatt rettentően büszkének kellett volna éreznem magam, de amit én a lehető legnagyobb közömbösséggel csináltam végig, és ahol elhallgattam azt, hogy az életem adnám az országért, mert még nem találtak ki olyan országot, nem létezik a földkerekségen olyan földparcella, amelyért kész lennék minden további nélkül lemondani saját nyomorúságos kis életemről, amit a ceremónia után meg is mondtam az alhadnagyomnak, aki észrevette szájmozdulatlanságom az eskütételi szöveg bizonyos részében, és felelősségre vont emiatt.

– Egy nőért sokkal hamarabb halnék meg!

– Egy nőért?! – jegyezte meg gúnyolódva a minden hájjal megkent katonatiszt. – Mennyi másik van még a világon... – fűzte hozzá a terepszínű egyenruhán keresztül a nemi szervét vakargatva.

– Igen ám, de attól a nőtől az ember nyilván kapott valamit, ami miatt értékes a számára, de vajon mit kapott az országtól, adott esetben attól, amely megköveteli tőle, hogy ha az majd egyszer esetleg úgy kívánja, az ember bújjon be érte egy tömegsírba?! Köteles-e valaki bárkinek és bárminek is engedelmessé válni, aki ilyesvalamit vár el tőle?! Egyébként, mi az, hogy ország, állam?! Milyen absztrakt kitaláció?! Miből áll, kikből tevődik össze?! Az állambácsik és -nénik garmadája még nem egyenlő vele, ha pedig ők az általuk vezetett és képviselt állam szinonimájának képzelik magukat, akkor sokkal jobb lesz, ha inkább ők bújnak szép sorjában, ahányan csak vannak, a seggembe! Ha pedig az önök nyegle logikája szerint kardoskodunk, akkor azt is mondhatjuk, hogy ország is akad bőven – érveltem.

– De szülőföld csak egy van! – ordított fel idegesen az alhadnagy, amivel csak az én malmomra hajtotta a vizet, mert azon nyomban visszavághattam neki.

– Az én számomra is csak az az egy bizonyos nő létezik – zártam le a rövid eszmecserét, és fittyet hányva felettesem dorbézolására, fölényeskedve a képébe mosolyogtam.

Függetlenül attól, hogy még nem ismertem kellőképpen, szüntelenül, minden pillanatban éreztem a jelenlétét magam körül az éterben, akkor is, amikor a derék katonatiszt dührohámában szitkok áradatát zúdította rám, s akkor is, amikor álom és ébrenlét között vajúdván az itt elmondott képek és gondolatok szétmálló fátyla mögül kikristályosodott előttem az ágyam fölé hajló figura kiléte. Szeme fehérje sárgán villogott a félhomályban, mint a napok óta nem váltott állott víz fodrai a virágvázában.

– Hideg? – ismételte meg harmadszor is kérdését, és a kést még jobban a nyakamhoz szorította. Annyira, hogy a hegye már beleszúródott nyakbőrömbe. Néhány csepp sűrű, forró folyadék végigcsorgott a nyakamon.

– Te?! – motyogtam megilletődötten.

III.

Forró nyári délután volt. Önfeledten játszadoztam nagyszüleim hatalmas kertjében. Tollal a hajamban, Ülő Bika törzsfőnök elképzelt hangját utánozva rikoltoztam az öreg birsen, és lőttem ki a láthatatlan sápadtarcú ellenségre újamból a nádból készült nyílvevőket, majd a néhai szilvafát álmodó tuskóra ugorva és kalapot nyomva fejembe, műanyag pisztolyommal – akárcsak Caster ezredes – a fa lombjára tüzeltem, amikor a sűrű málna-, piszke- és ribizlibokrok közül váratlanul anyukám jelent meg, azonnal megdorgált és zsörtölődve rám pirított, hogy nem szégyellem magam, nagy számár létemre még mindig a porban hempergek, és tüstént a fürdőszobába zavart.

Tíz évvel később minden pontosan fordítva történt. Én csupán erre az utóbbira vágytam, de az mindössze csak hetente kétszer járt ki nekünk, akkor is jéghideg vízzel. Ily módon edzettek bennünket. Számomra ez az egész hercehurca nagyon röhejes volt, pontosabban: az lett volna, ha nem vagyok tisztában azzal, hogy miért van rá szükség, mire készítének fel, mire is képeznek ki bennünket, és ha nem tudom, hogy szép számban vannak azok, akik mindezt nagyon komolyan veszik.

A tűző nap alatt, szigetelőnek is felhasználható anyagból készült bakancsainkba bújva, teljes harci felszerelésben, többször gázmaszk alatt, egész álló délelőtt éles kavicsokon, csalánban és bogáncsban kúsztunk-másztunk, jobbra-balra ugrádoztunk és lihegve futkostunk összevissza, mint az irányt vesztett szamarak a ködben. Az ebédhez valamennyien teljesen kitikkadtan sorakoztunk fel. A tányér lötytyért való sorban állás is az ötvenfokos hőségben bizonyára valamire szolgált, valamiféle hiperedzési folyamat részét képezte, függetlenül attól, hogy mi azt az adott pillanatban nem tudtuk a kellőképpen értékelni, és ezért folytonosan napszúrás veszélyről dűnnyögve nyavalyogtunk, meg egyéb más kicsinységekkel zaklattuk amúgy is túlangazsált feletteseinket.

Fél óra perzselődés után végre bejutottam a tágas ebédlőbe, átvettem a szerény porció eledelemet, a helyiség leghűvösebb sarkában lévő asztalhoz telepedtem, és alighogy kanalizni kezdtem a gasztronómia legújabb, még meg nem nevezett *ínyencségét*, máris előttem termett. Ugyanahhoz az osztághoz tartoztunk, úgyhogy volt már alkalmam találkozni vele, de lévén, hogy bő héttel a többség után érkezett, még nem igazán váltottunk szót egymás között. Nagyon alacsony, kis vézna gyerek volt, állandóan reszketett, a délutáni másfél órás szabad idő alatt rendszerint elveszetten tévelygett, inkább dadogott, mint beszélt, főképp a tisztekkel, és folyton azt a benyomást keltette, mintha be lenne tojva.

– Szabad? – kérdezte tőlem, és a velem szemben lévő székre mutatott.

Bólintottam és folytattam a falatozást, ha azt, amit műveltem, annak lehet nevezni, ő pedig kihúzta az asztal alól a széket, leült, kanalát a tányérba merítette, foghegyen bevett a szájába néhány falat *valamit*, majd evőeszközét az asztalra helyezte, és csak némán bámult maga elé és rám.

– Hogy bírod ezt enni? – kérdezte kisvártatva, mire vállat vontam és szólanul folytattam az ebéd fogyasztását, ő pedig összefüggéstelenül mesélni kezdett az anyukájáról, annak finom főztjeiről meg rendkívüli személyiségéről, arról, hogy milyen odaadóan ápolta és dédelgette, míg kisgyerek volt, mindig

lelkiismeretesen vigyázott rá, nehogy valami baj érje, meg ilyenek. Egyedül az apjával volt a legkisebb kora óta gondja, ő nem is akart jönni ide, de az apja egyszerűen rákényszerítette, még meg is ütötte, amikor azzal állt neki elő, hogy ő ugyan nem fog bakáskodni, mert mit mondanak majd a szomszédok, az ismerősök és a rokonok, hogy az ő fia nem szolgált a hadseregben, ilyesmi meg se forduljon a fejében, mit képzel ő magáról! Az apja világéletében ilyen csökönyös vadbarom volt, magyarázta, megrögzött kommunista volta miatt nem engedélyezte, hogy őt csecsemőkorában megkereszteljék, és az egyáltalán nem jó, azért is ilyen elveszett, biztos benne van a sátán, lelkébe telepedett a gonosz, és ezért olykor nagyon fél önmagától, és emiatt nekünk is tartanunk kell tőle. De mindennek ellenére ő alapjában véve jó, az apja a felelős azért, hogy alkalomadtán mégis bűnhődnie kell, hogy el kell merülnie a sötétség kolosszális útvesztőjében. Majd miután kifogyott az élettörténetét taglaló mesékből és anekdotákból, az ortodox vallásról kezdte nyomni a sódert, annak erényeiről és létezésének, valamint társadalmi szerepének a szükségességéről halandzsázott nekem egy sort. Mi tagadás, nem nagy érdeklődéssel és beleéléssel hallgattam a dumáját, az ebéd is rossz volt, emellett még a délelőtti gyakorlat is jól kikészített, minden tagom és porcikám sajgott a fájdalomtól, még ott is izomlázat éreztem, ahol azt sem tudtam, hogy van izmom, s aminek, mindezek után, a legkevésbé éreztem a szükségét, az ez a szeniális ötletekkel felturbózott áhítat-gyakorlat volt.

– Oké, értelek – szakítottam félbe monológját, miután kínos ízigényeim lemondása árán nagy nehezen végeztem a napi menüvel –, de miért nekem magyarázod mindezt?

– Azért, mert te első pillantásra megtetszettél, amikor a minap a földhöz vágtd a puskát.

IV.

– Ti mindannyian egy terrorista-elhárító katonarendőri osztag tagjai lesztek, ahová valamennyien iskolai eredményeitek és a számunkra ismeretes előleletek alapján lettetek beválasztva. Küldetéseteknél fogva és leendő feladataitok minél alaposabb elvégzése érdekében szükségszerű magasabb fokon ismeretek a hadseregünkben használt fegyverek összes csínját-bínját – magyarázta a fiatal alhadnagy.

Mi, a kiválasztottak, kételkedve hallgattuk előadását, amelyet tulajdonképpen az automata puskáról, annak tulajdonságairól és jellegzetességeiről tartott. Vajon mivel érdemeltük ki azt a megtiszteltetést, hogy ide kerültünk?! – fordult meg valahányunk fejében a gondolat. Az sem kizárt, hogy a katonatiszt csak lódított, etetett bennünket a sületlen dumájával, irigylésre méltó tapasztalata lehetett ebben, hiszen az osztagban lévő többi tiszttel együtt közvetlenül a bevonulásunk előtt tért vissza a titokzatos dombon magasodó kaszárnyába egy városnak a felszabadításából saját lakosai alól. Katonakörökben az a mese keringett róla, hogy tökök harcosként mutatkozott be a fronton. Egyaránt volt jó orvlövészként és közelharcokban. Állítólag több áldozatával is úgy végzett, hogy fültől fülig késsel átvágta a torkát. Emellett még szeretőként is jeleskedett, hiszen a történetek szerint mindkét oldalon több megövezgyült asszonyt

is alaposan megvigasztalt, kit annak beleegyezésével, kit beleegyezés nélkül. Nem tudtuk, vajon mennyi igazság rejlik ezekben a történetekben, és mennyi a bakaképzelet szülte mendemonda, csak azt tudtuk biztosan, hogy alhadnagyunk előléptetésre van javasolva. Ezt századosunk árulta el már az első napokban, igyekeztén minél nagyobb pompában bemutatni előttünk közvetlen alattasát.

Az automata puskára vonatkozó elméleti ismereteket még valahogy sikerült abszolválnom magamban, de a gyakorlatit már aligha. Az én matematikai és logikai jellegű hasznavehetetlen spekulációkra és szerény filozofikus elvonatkoztatásokra teremtett agyam ugyanis sohasem csípte ezeket a technikai dolgokat, legfeljebb villanyégő kicserélésére alkalmazható, de azon felül minden más esetben nehézségek merülnek fel, így most is, akárhogy is magyarázta a lelkiismeretes katonatiszt a szükséges tudnivalókat, nekem sehogyan sem sikerült felfognom őket, a legnagyobb igyekezetem ellenére sem tudtam kellőképpen szétszedni, majd utána ugyanúgy összerakni a fegyvert, ami miatt egy idő után dühösen rám förmedt, én pedig válaszként indulatosan földhöz vágtam a puskát, mondván, hogy ez engem abszolúte nem érdekel. Az alhadnagy egy pillanat alatt teljesen elfehéredett.

– Hogyan mondhatod azt, hogy a puska nem érdekel? – kérdezte tőlem elszörnyedve. – Minden férfit érdekel a fegyver!

– Akkor én nem vagyok férfi – válaszoltam neki higgadtan. – Különbözik pedig nem egyezem azzal a nézettel, hogy a fegyverviselő és a fegyverek iránti vonzalom és szeretet tesz valakit férfivá – tettem hozzá.

A hallottakon teljesen kiakadt, szemtelen szarházinak nevezett, akinek gőze sincs róla, hogy mit beszél, bezzeg a puska az ember legjobb barátja, ezt jól véssém a fejembe, ordította. Annyira felbőszült hallatlan kijelentésemre és példátlan viselkedésemre, hogy büntetésből egész álló hétre megvonta tőlem a délutáni pihenőt, és helyette vécé-, udvar- és folyosótakarítással jutalmazott meg, valamint éjjelente, amíg a többiek aludtak, nekem kellett vigyáznom a puskáikra és büdös csizmáikra, mintha bárkinek is szüksége lett volna rájuk. Ami az egészben a legbizarrabb, ráadásul még egy Oidipusz-komplexusban szenvedő félkegyelmű szimpátiáját is kiérdemeltem, aki alig két héttel később kést nyomott a torkomhoz.

V.

– Hi... hideg – rebegtem halkán.

A félhomályban feltűnt előttem örületben vonagló arca, láttam a szájszögletében kirajzolódó mosolyt, és hallottam, amikor önelégedetten megkérdezte:

– Ugye?

Ezzel továbbment. Nem volt merszem felemelkedni és utána nézni, nyomon követni mozdulatait, ágyhoz tapadva feküdtem némán, szívverésem a torkomban éreztem, és csak kihegyezett fülekkel hallgatóztam, figyeltem, ahogyan a következő bajtársamtól is megkérdi: *Hi...deeeeg?* Lábaimat óvatosan a takaró alól a padlóra csúsztattam, hogy ha netán visszajön, azonnal kiugorhassak az ágyból, de nem jött vissza, még néhányszor leellenőrizte a penge hőmérsékletét, majd ablakot nyitott és rövid sétára indult a harmadik emeleten lévő háló-

szoba ablakpárkányán, közben néhányszor idegőrlő, éles hangon felsikoltott, amitől az összes szőrszál felállt a hátamon. Csakhamar az ablakból visszalépett a szobába, valószínűleg folytatni szándékozta stupid éjjeli küldetését, de addigra már a többség ébren volt, így az a katona is, akinek az ágya felé vette az irányt, s aki nem várta meg, hogy a kést a torkához nyomja, felkészülten várt rá, és mielőtt még a duhajkodó megszállott bármit is tehetett volna, egy akkora horogütést nyomott a pofájába, hogy a kis nyápic azon nyomban kiterült a padlóra, még szuronykését is kiejtette kezéből. Földre puffanásával szinte egyidejűleg farkasember módjára üvöltött fel, szája szögletéből hófehér váladék tájtékozott kifelé, buborékos nyálkoszorú fehérítette be ajkát, és mindannyiunk őszinte megrettenésére eszeveszetten őrjöngve, embertelen hangokat hallatva, rikácsolva és sikoltozva fetrengett a padlón, mindaddig, amíg valaki fel nem csapta az égőt, és a nagy kalamajkában néhányan fel nem segítették és ágyba nem fektették. Így ért véget a Holdkóros, ahogyan a későbbiek során egymás között emlegettük őt, első ámokfutása.

Mindez, de még az sem, hogy másnap reggel félmeztelen jelent meg a sorakozón, amelyet végigsírt és amelyen bevizelt, mégsem hatotta meg oly mértékben az illetékes urakat, hogy komolyabban vegyék az ügyet, nyilván úgy voltak vele, hogy az illetőnek nem volt gyerekszobája, kezdetben kissé nehezebben viseli a bakasorsot, mint a többiek, idővel majd megszokja; de az sincs kizárva, hogy csak játssza az eszét, hogy leszereltesék, mint sokan mások, nem szabad azonnal bedőlni mindenféle csekély csínytevésnek és furfangosságnak, ezért csak alaposan megdorgálták és otthagyták köztünk, különben is, senki sem sérült meg, miért kellene azonnal akkora farkalját teremteni a dolognak.

A fiatal alhadnagy szigorúan elébe állt, mindannyiunk előtt mindennek lefordta, a gúny tárgyává tette, összevissza ráncigálta meztelen felsőtestén a felszerelést, a fiú pedig mindeközben egész testében remegett, az állandó sírógörcsrel hadakozó hangja pillanatokra elakadt, dadogott, egészében véve szörnyű látvány volt, én pedig végérvényesen bebizonyosodtam afelől, hogy hová is keveredtem, és hogy a dolgok nyilván nagyon rosszul állnak, ha még órá is szüksége van egy hadseregnek. A háborús veterán közben szép sorjában megkérdezte tőle, hogy kit miért zaklatott és bántalmazott, és a Holdkóros, pityeregve többek között azt mondta, hogy engem azért, mert mindennap kapok levelet, és irigylő rám.

– De vajon ki is írhatja neked, amikor ekkora idióta vagy?! – förmedt rá a tiszt, enyhén fejbe vágta és szigorúan ráparancsolt, hogy percek alatt hozza magát rendbe, különben ő tesz kést az ő vézna toroka alá, majd öntetlen, tértárlis léptekkel elhagyta a reggeli sorakozót, mint aki holtbiztos abban, hogy azért, mert éjjel-nappal egyenruhában defiléz jobbra-balra, pisálni fognak utána a lányok, s miközben fürdőkádjaikban a tusrózsa vízzuhatagával bizsergetik magukat, az ő páváskodó, férfias tartása lebegi majd körül létük, és a vállán éktelenkedő vonalacskák szikráznak majd lelki szemeik előtt, amikor gyönyörből fakadó sikolyaik leplezése céljából összeszorított öklükbe harapnak. S aztán, ha egyik-másik közülök kíméletlenül kikosarazza a *hős szeretőt*, igazságtalannak véli a dolgot, és epefakasztó múdalokat dúdolgatva és kornyikálva üres pohárcái felett, mély önsajnálkozásba roskadtan sajog a világ igazságtalansága felett, mert ezeknek a nőknek bezzeg többé már semmi sem szent.

VI.

Ezeknek a nőknek többé már semmi sem szent? – vettem fel magamnak a kérdést. Civil öltözékemben feküdtem az ideiglenesen, csupán az első éjszákára kiszabott ágyban, és a néhány órával korábban megismert nőről morfondíroztam. Vajon mit tehet ő most, agyaltam. Hozzám hasonlóan elnyújtózott, és a buszban lejátszódott jelenetre gondol? Mit érez: büntudatot, vagy talán tetszett neki a helyzet, lehetséges, hogy netán ő is felizgult, és most trágár gondolatok cikáznak elméjében? Bezárkózott szobájába és magához nyúlt, vagy ezzel ellentétben, berohant az első gyóntatószékbe? Ilyen és hasonló gondolatok futkostak agyamban, s közben magányosabbnak éreztem magam, mint a testre szabott deszkatokba zárt és két méter mélyre a földbe ásott, tetszhalál után felébredt élő tetem. Minduntalan ott motoszkált a fejemben, vajon milyen hadsereg az, amelynek rám van szüksége. Bizonyára még annyit sem ér, mint a mohával benőtt rozsdás ereszből a gyalogjárdára ploccsanó galambszar, tépelődtem. Elaludni, elmenekülni a szorongató gondolatok elől, csupán erre vágytam, de bármennyire is szerettem volna, nem jött szememre álom, aminek következtében egész éjen át lehunytt szemmel, magamba fordulva forgolódtam kínomban, és reggel a fekete öltözékes nőről ábrándoztam.

Őszinte meglepetésemre, két nappal később levelet kaptam tőle. *Az elzárkózás érzelmentengerünk apró vízcseppekben érkező sejtetései elől tulajdonképpen egy nem létező, fejére fordított világ igenlése. Merre kell indulni és meddig kell menni, hogy az ember megszabaduljon önmagától?* – állt benne. Aláírás: M. M. Sokáig forgattam a fehér papírt, fogalmam sem volt, vajon kitől lehet. A válasz kérdésemre másnap érkezett meg egy újabb levél formájában, amelyben a feladó részletesebben is beszámolt önmagáról. Elárulta, hogy csak néhány éve csatlakozott a Rendhez – megvan neki a maga oka hozzá, írta, bár ezt az okot sohasem árulta el –, és lévén, hogy egészségügyi középiskolát végzett, a legtöbb idejét különféle kórházakban tölti, ahol ápolónőként végez önkéntes munkát. Megkért rá, hogy ha esetleg válaszra méltatom, tekintsek el hivatásától, leírt gondolataimat ne befolyásolja az egyenruhája. Még aznap válaszoltam neki, és ettől kezdve naponta váltottunk levelet egymás között. Kezdetben többnyire a napi teendőinket írtuk le egymásnak, de idővel már a körülöttünk levő világról alkotott véleményünket fejtettük ki és érzelmi mikrokozmoszunkat térképeztük fel ezekben a szövegekben – egyre nagyobb mértékben és egyre nyíltabban.

A hadseregben töltött napok nagy részét a kriptamániás farizeusok által vezetett szeleburdi gyakorlatok töltötték ki, amelyeket nehezen viseltem. Az egyetlen dolog, ami tartotta bennem a lelket, az apácától kapott levelek voltak, amelyek miatt viszont abszurd módon majdnem pórul jártam. Az egyébként is depressziós állapotom és leverte hangulatom még inkább fokozta és elviselhetetlenebbé tette az (ál)eskütételt követő éjszakai kaland, esemény, tapasztalat..., minek is nevezzem. Nem tudtam – nem mertem?! – utána aludni. Éjszakákon keresztül forgolódtam az agyamban, féktelen lidércképek sorozata indult kísértetjáró útjára elmémbe, folyton lépéseket hallottam magam körül, paranoid gondolatok és látomások bombázták, tépték, sanyargatták idegzetemet, úgy, hogy amikor reggelenként felébredtem – bár helyesebben

fogalmazok, ha azt mondom: amikor reggelenként kikászálódtam az ágyból –, fáradtabbnak éreztem magam, mint az egész napig tartó eszement gyakorlatok tömkelege után lefekvés előtt, és gőzöm sem volt róla, hogy az előttem feltoluló jelenetek közül mit álmodtam és mit képzeltem el vagy be, a legnagyobb erőfeszítések árán sem tudtam bizonyosan különválasztani egymástól az álmokat, a fantazmagórikus képzelgéseket és a valóságot – ha volt köztük egyáltalán különbség.

Az áldatlan állapot két hét után tetőzött. Azon az éjszakán a következő álmot láttam: Vonattal utaztam. Éjszaka volt. A hold rezegő fénysávja a poros ablaküvegen keresztül szétfolyt tojás sárgájára emlékeztető flekket festett a hasamnál összekulcsolt térdeimre. Összekuporodva feküdtem az ülésem felett lévő csomagtartó-hálóban. Az ismeretlen irányba haladó vonat állandó zötykölődésétől a fejemet és a hátamat apró zúzódások borították el. Átláthatatlan, sűrűn gomolygó köd módjára vett körül a sötétség. Csak nagy fáradozások árán tudtam magam elé varázsolni a szemközti ülésen ücsörgő páros sziluettjének a határvonalait, előlük menekültem egyébként fel a fülke mennyezetére, hogy egy hatalmas pókhálóban vergődő légyhez hasonlóan vajúdjam nyomorúságomban. Képtelen voltam elhiteni önmagammal, hogy a számomra két összeegyveztetetlen személy együttléte önnön fikcióm vetülete volna, így hát maradt az egyetlen másik lehetőség, hogy ők tényleg ott vannak, karnyújtásnyira hozzám, ami úgyszintén nem egy megnyugtató és reménykeltő felismerés volt. Arcomra temetett ujjaim közül lopva figyeltem őket. Őszinte megrendüléseimre, váltásra egymás füléhez hajolva csevegtek. Abban reménykedve, hátha sikerül elcsípnem, vajon miről is susmorognak, kiéleztem füleimet, de a vonatfülke sötét, ködpárától terhes éterében halk suttogásaik nesze nem jutott el hozzám. Így hát kénytelen voltam megelégedni a vizuális látvánnyal, amely számomra egyáltalán nem volt látványos. Testem hideg verejtekemben fürdött, elmémet bizarr képek sorozata özönlötte el, lelkemet pedig egy nyomasztó érzés hatotta át, melynek intenzitását még jobban fokozta a váratlanul elébem táruló jelenet. Az apáca enyhén szétterpesztette lábait, kulcsos ruháját egészen a térdéig felhúzta, miközben a sovány, vézna alak nadrágzsebéből egy zsilettet húzott elő, és felhevült vadkan módjára lihegve, óvatosan az apáca lába közé nyúlt vele. Az érintés hatására a nő érzékeny felemelte a fejét, pontosan rám nézett, tündöklő szemgolyóinak szikrája felszökellt a sötétben, és lágyan elmosolyodott. Még pimaszul rám is kacsintott. Úgy éreztem, vérereim hajszálvékonyra zsugorodnak össze, és idegszálaim egymás után pattannak el...

Remegő tagokkal és a kívánatos nőszemély ki-be csukódó szemének elmosódott képével a lelki szemeim előtt ébredtem fel. Néhány óra múlva kézbesítették levelét, amelyben arról értesített, hogy valami előreláthatatlan dolog történt, ami miatt egy bizonyos ideig majd nem tud írni. Mint később kiderült, az a bizonyos idő maga az örökkévalóság volt.

VII.

– Apám kitagadott! Nem szolgáltam végig a hadsereget, ezért lemondott rólam! Szégyent hoztam a fejére, és elűzött otthonról! Kénytelen voltam visszajönni a városba! Nincs mit ennem, nincs hol aludnom! Te vagy az egyetlen,

aki segíthet rajtam! Kérlek! Nem kell félned tőlem, már nem az vagyok, akit megismertél, megkeresztelkedtem, jó vagyok! – dübörögtek fülemben a telefonkagylóból érkező szavak.

Megígértem neki, hogy amint tehetem, megkeresem, ezzel letettem a telefonkagylót. Szó nélkül elhagytam az ügyeletes katonának előlátott termet, ahol bizonyos napszakaszokban telefonos hívásokat fogadhattunk, és a konyha felé vettem az irányt. Késő délután volt. Az utóbbi hetekben megbarátkoztam az egyik ott dolgozó fiúval, őt kértem meg, hogy készítsen némi harapnivalót. Az esti sorakozó után elmentem a zacskóba kötött eledelért, és egy titkos helyen átkúsztam a laktanyát körülkerítő drót alatt. A Holdkóros nem messze onnan, a parkban már idegesen toporzékolva várt rám. Átnyújtottam neki a kaját, majd letelepedtünk az egyik padra. A srác azonnal falatozáshoz látott, telhetetlenül habzsolta magába a megrozsdásodott konzervek tartalmát, miközben én szótlanul néztem rá. Még soványabb volt, mint amikor utoljára láttam. Nem sokkal azután, hogy kést nyomott a torkomhoz.

A fenyítések ellenére mégsem hagytam fel a kilengésekkel, mindössze egy héttel az elsőt követően pedig újabb éjszakai terror-túrára indult, ami ezúttal súlyosabb következményeket vont maga után. A néhány éjjeles – többé-kevésbé zavartalan – ébresztgetésekkel egybekötött, hitbuzgó világvég-huhogásból álló performance-sorozat után ismét kést vett a kezébe, de szerencsétlenségére épp az alhadnagyra szaladt rá, aki azon az éjjelen ügyeletes volt, és aki úgy kikészítette, annyira elnászpángolta, hogy komoly sérülések miatt még az éjjel a katonakórházba szállították. De ahogyan étkezés után elmondta, a lelke mélyén kuksoló ördög ott sem hagyta nyugton, hanem amint kissé felépült, újabb delejes cselekedetekre invitálta. Édes-blaszfém klisék és speciális effektusok nélkül eljátszott monodrámája az önkasztrálás jelenetében érkezett el a katarziséhoz. Amikor senki sem ügyelt rá, egy zsilettel felszabdalta saját heréit. Tizenkét cénaöltés került a herezacskóiba. Meg is mutatta a helyüket.

- Miért tetted? – kérdeztem.
- Nehogy megerőszakoljam.
- Kit?
- A nővérkét.
- A nővérkét?!
- Igen. Tudod, ez nem olyan mindennapi nővér volt, hanem egyben apáca is. Meghökkenstem.
- Mindig nagyon kedves volt hozzám.
- És azért akartad őt megerőszakolni?
- Dehogy! Nem akartam, én szerelmes voltam belé, csak félttem, nehogy...
- ...a benned lakozó gonosz rákényszerítsen erre.
- Pontosan!
- Ezért inkább kiherélted magad.
- Így van! Mégpedig az ő zsillettjével! Egy alkalommal fölém hajolt megigazítani a takarómat, én pedig óvatosan kiemeltem fehér köpenyének a zsebéből.
- Honnan tudtad, hogy ott tartja?
- Nem tudtam. Heccből nyúltam a zsebébe. Amikor kitapogattam a tárgycskát, kivettem. Az önkasztrálási ötlet csak később fogant meg bennem, amikor már a zsillett birtokában voltam.

- Mondd, hány ilyen apáca-nővérrel találkoztál a kórházban?
- Csak ezzel az eggyel. De most már ő sincs ott.
- Honnan tudod?!
- Miután megtörtént az esetem, felelősségre vonták, mivel ő volt megbízva velem. Néhány nappal később lelkiismeret-furdalásból önként jelentkezett a háborús övezetbe, ahol...
- Ahol...?
- Ahol megerősakolták. Látod, milyen a gonosz?! – ordított fel, és sírva fakadt.
- Ezt meg honnan szeded?
- Láttam őt, amikor visszahozták. Egy csapat randalírozó hazafi rárontott a sebesülteknek, asszonyoknak, gyerekeknek és idős személyeknek segítségnyújtó apácacsoportra, és rajtuk élte ki degenerált szexuális szükségleteit. Nem hallottál az esetről?
- Hol hallottam volna?! Itt? – és kezemmel a kaszárnya felé mutattam.
- Teli volt vele a sajtó. Az eseménnyel kapcsolatos közleményében az egyház még aznap hevesen elítélte e morbid gaztett elkövetőit, az apácákat pedig arra kérte, hogy amennyiben e páratlan vandalizmus közepette valamelyikőjük netán teherbe esett, ne vetesse el a gyermekét, mert minden gyermek Isten ajándéka.
- Igen?
- Fogalmam sincs.
- Ő is teherbe esett?
- Nem tudom. Néhány napig maradt csak a kórházban, utána elszállították. Soha többé nem hallottam felőle semmit.
- Elhallgatott. Én is hallgattam. Némán ültünk a padon, ki-ki a saját gondolatvilágába merülve.
- Most mihez kezdesz? – kérdeztem.
- Megvonogatta vállait. Felsóhajtottam és felálltam.
- Ne haragudj, de vissza kell mennem, még mielőtt észrevennék eltűnésem.
- Megértően bólintott. Kezet szorítottunk és elváltunk. A drót felé vettem az irányt, már majdnem oda is értem a titkos kijáratához, amikor meghallottam magam mögött kiáltását.
- Várj!
- Megálltam.
- Ezt neked szeretném ajándékozni – és felém nyújtotta a tenyerébe szorongatott zsillettet. – Az övé volt. Még a csomagolását is megőriztem.
- Elvettem tőle a zsillettet és ökölbe szorított ujjaimmal erősen megszorítottam. Sose tudni, lehet, majd még egyszer tényleg szükségem lesz rá.

